

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és eszanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és eszanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Csak a szabadelvűpárt.

Arad, január 22.

(—s) Az ellenzéki lapok napról-napra egyre jobban el akarják hitetni magukkal és a közvéleménnyel, hogy a szabadelvűpártban teljes fejetlenség uralkodik és a végleges felbomlás processusa megy végbe, aminek folytán a kormánynak saját pártjában nincs meg a többsége s így napjai meg vannak számlálva.

Ezen illuziójában persze nagy az ellenzéki sajtó öröme, nagyobb ez az előlegezett öröm a Wekerle kormánynak jósolt bukása, mint a szabadelvű eszmék bekövetkezendő diadala fölött, mert az ellenzék nem eszmékért s elvekért küzd, hanem személyek ellen folytat harcot. Azért inkább dolgozik azon, hogy oly tehetségtű férfiakból álló miniszterium, minő a Wekerle-kabinet, megbukjék, mint azon, hogy saját maga által éveken keresztül hangoztatott és sürgetett reformok a Wekerle-kormány tevékenysége folytán megvalósuljanak. Persze ennek a következetlen-
gálag ok elleplezésére az ellenzék igen sok
zótott al megindokolt ürügyeket produkál
és fog még produkálni a javaslatok tárgyalása folyamán, hogy folyton hangsúlyozott és mindvégig fennen hirdetendő liberalizmusa reputációját fenntartsa. Pedig ez hiábavaló erőlködés volt és lesz, mert mindenki látja, hogy ez a taktikázás csak az ál-liberalizmusnak kendőzése. Aki liberális feltogású és őszintén akarja, hogy a szabadelvűség eszméi hazánkban gyakorlatilag megvalósuljanak, annak feltétlenül és okvetlenül meg kell szavazni a reformjavaslatokat; aki pedig ezt bármi okból nem teszi, az határozottan antiliberális. Ezekben a javaslatokban oly mélyen gyökeredző elvek vannak letéve, melyek az ember teljes meggyőződését igénylik és semmiféle feltételeességet vagy kitérést nem tűnnek. Vagy-vagy! Vagy mellette kell szavazni a javaslatoknak feltétlenül, tartózkodás nélkül vagy ellene, harmadik állásfoglalás nem lehetséges. Az tehát éppenséggel szédelő szemfényvesztés, amit az ellenzék tesz, hogy elvben magát az egyházpolitikai reformok híveinek hirdeti, de gyakorlati aggályok miatt azokat meg-szavazni nem hajlandó.

Pedig hát ha az következnek be, a mit az ellenzéki akción célba vett, hogy a javaslatok megbukjanak, akkor kiszámíthatatlan és beláthatatlan hosszú időre visszasülyedünk a felekezeti és politikai reakcióba, sőt egész nemzeti létünk valóságga kockára lesz téve, ami mellett még előreláthatatlan belügyi és kormányzati zavarok és válságos helyzet is jelentkeznek, amelyből, nem tudom, ki kalauzolna ki; mert hogy olyan szabású férfiak-

ból álló miniszteriumot, minő a Wekerle-kabinet, nem lehetne többet összekonstruálni, azt határozottan merjük állítani!

Mi azonban bizunk abban, hogy mind ez nem fog elkövetkezni. Igaz ugyan, hogy legnagyobb megbotráncolásunkra a legutóbbi napokban a politikai karakterek megbízhatlanságáról és silányságáról nem egy szégyenteljes adat utján kellett meggyőződést szereznünk, de ezeket csak sporadikus — bár sajnos, sűrűn sporadikus — eseteknek tartjuk, és bizunk parlamentünk liberalizmusában és politikai közérkölségében, különösen pedig a nagy szabadelvű pártban, amelytől most már egyedül függ az egyházpolitikai reformok ügyének sikere és a szabadelvűség diadala.

BELFÖLD.

Szakadás az ellenzékben.

A függetlenségi és 48-as pártban oly nagy a belső meghasonlás, hogy igen rövid idő alatt mulhatlanul be kell következnie a párt különböző elemei közt való szakadásnak. A párt tulnyomó részét alkotó liberális elemek napról-napra növekedő elkeseredéssel látják, hogy egyes tagok, teljes ellentétbe helyezkedve a párt bevallott programjával és elveivel, nyíltan vagy álarcz alatt, tevékeny részt vesznek a klerikális agitációban, sőt a párt organumaként megjelenő egyik hírlapban kedvteléssel regisztrálják az egyházpolitikai reform ellenfeleinek legmagasabb helyen való olyatén fogadtatását is, a melyre vonatkozó közlések minden alapot nélkülöznek. Jellemzi a párt kebelében uralkodó hangulatot az is, hogy igazságügyi bizottságban, a mely épen most foglalkozik a házassági törvényjavaslattal, a párt két tagja, Komjáthy Béla és Polónyi Géza majdnem minden kérdésnél a legellentétebb álláspontot foglalja el s a szombati ülésen is belevonva a vitába az egyházpolitikai küzdelem egyes jelenségeit, szenvedélyes és ingerült polémiát folytatott egymás ellen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 22.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Molnár Antal, Josipovich Géza, Hentaller Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi, Bethlen. Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Krajtsik Ferencz előadó bemutatja az igazságügyi bizottság jelentését az örökösödési eljárásról.

Annak idején napirendre tűzik.

Abrányi Kornél mentelmi ügyei.

Hock János mind a két mentelmi kérdésel egyszerre foglalkozik, tekintettel arra, hogy a szoros összefüggés meg van Abrányi Kornél ügyei között. Szerinte a közszabadság-

nak két feltétele van: a gyülekezési jog és a sajtószabadság. E kettő biztosíték arra, hogy a nemzet fejlődése elé gátot vetni nem lehet, hogy a nemzet jogait megcsorbítani nem fogják. Különösen a sajtószabadságnak van e téren nagy hivatása, mert ellenőrzi a közállapotokat és a ki a sajtót akarja korlátozni, a szabadság testét sebzni meg. És a szabadság testét akarják megsebezni azok, akik a rendes eljárás megkerülésével a jelen esetben is ki akarják szolgáltatni a sajtót, hogy nem egyedül a sajtóra nézve illetékes eljárás szerint itéljenek fölötté. Ezek a szempontok bírják arra, hogy a mentelmi bizottság véleményeit nem teszi magáévá. (Helyeslés balfelől.)

Horváth Gyula hasonlóképen konstatálja, hogy a szóban forgó kérdés nem képezhet pártkérdést; hogy ha a sajtószabadságról, a nemzet egyik legdrágább kincséről van szó, nem szabad kicsinyes pártszempontok szerint itélni. A jelenlegi esetben szereplő ugynevezett hivatalos titkokat már közöltek lapok, de arra még nem volt eset, hogy azért valamely lappal és szerkesztővel úgy jártak volna el, mint eljártak most, ami aztán nagyon könnyen azt a meggyőződést kelthetné, hogy itt nem is a hivatalos titok megsértésének üldözése, hanem az említett lap és szerkesztő meghurcolásáról van szó, arról, hogy nekik lehetőleg mentől több kellemetlenséget csináljanak. (Helyeslés balfelől.) Egyébként a hivatalos titok fogalma már kezd nevetséges lenni. Mindenből hivatalos titkot csinálnak, holott ezek a titkok közérdekűek, (helyeslés balfelől.) mert közügyekre vonatkoznak. Polónyi javaslata nagyon mérsékelt, mert az ügy behatóbb vizsgálatát célozza. Legjobb meggyőződéssel pártolja Polónyi indítványát. (Helyeslés balfelől.)

Madarász József a képviselőház mentelmi szentségét és a sajtószabadságot látja megtámadva, elfogadja tehát Polónyi Géza indítványát. Ha csak szólni mulna, bizony aligha érné be ezzel a szerény indítvánnyal, aligha nem menne abban jóval tovább. Gondolják és fogadják el ezt a közvetítő indítványt. (Helyeslés balfelől.)

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter röviden reflektál az igazságügyi és földmívelési miniszterek ellen emelt vádakra. Minden alap nélkül való támadás azt mondani, hogy a jelenlegi ügy a közszabadság ellen való merénylet. Benne van a törvénykönyvben a hivatalos titok megsértése, mint bűncselekmény, amíg tehát ezt a részét nem törlik, addig közszabadság és sajtószabadság megsértéséről szó nem lehet. (Helyeslés jobbfelel.) De hát van-e itt megsértése a sajtószabadságnak? Nincs. (Zaj balfelől.) Azért, a miért a sajtó közölte a takarmánykiviteli tilalom ügyében váltott táviratokat, azért a sajtót pörbe fogni nem lehet. (Helyeslés.) De nem is arról van szó. Arról van szó, hogy elloptak hivatalos titkot s ennek a hivatalos titoknak megsértését üldözni kell, ezt tagadni csak senki sem fogja. (Helyeslés.)

Olay Lajos: De az ismeretlen tettes?

Szilágyi Dezső: Az ismeretlen tettes! Hát hiszen valamennyi bűncselekménynél, ha a tettes ismeretlen, keresni kell a tettet. Ezért volt vizsgálat a Pesti Naplónál. Hogy ezzel a vizsgálattal megsértetett a mentelmi jog, balfelől ebben egyetértének. De már a megsértésre nézve a vélemények eltérők. Issekutza abban látja a megsértést, hogy a „Pesti Naplónál Abrányi szobájában is vizsgáltak. Polónyi ezt a szempontot elejti.

Polónyi Géza: Nem!

Szilágyi Dezső: De igenis el! Itt van a beszéde (felolvassa) s ebben állítja egész határozottan. És Polónyinak igaza van, abban a szobában vizsgáltattak az immunitás megsértése nélkül. És vizsgálhattak ezért, mert keresték a bűnös kézirátát. Ha pedig ebben a bírót Abrányi akadályozta, a bírónak joga van öt erőszakkal is elmozdítani, aminthogy a végrehajtás megakadályozásakor is joga van a bírónak a képviselőt esetleg erőszak alkalmazásával is eltávolítani, ha a végrehajtást a képviselő akadályozza. (Helyeslés.) Az ügyben tehát nincs mentelmi jog megsértése. (Helyeslés jobbfelől.)

Olay Lajos az igazságügyminiszterrel polemizálva, figyelmezteti, hogy 2 féle hivatalos büntetés van, s az egyiket csak közhivatalnok követheti el, ez esetben pedig ismeretlen tettes ellen indították meg a vizsgálatot, a kiról nem lehetett előre tudni, hogy közhivatalnok-e? Ezért van az erőszakos vizsgálat által a mentelmi jog megsértve, bár a vizsgálat maga a törvényes formák betartása mellett rendeltetett el. (Nagy zaj balról.) Az igazságügyminiszter ur ezuttal a törvényt elcsavarintotta. Addig is míg ezzel a kérdéssel bővebben foglalkoznak, Polonyi indítványát elfogadja. (Nagy zaj. Éljenzés. Helyeslés balfelől.)

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter csak annak a kijelentésére szorítkozik, hogy ő csupán az okt. 13-án történekről beszélt, Olay Lajos pedig az okt. 12-én történeket emlegette. (Zaj balról.)

Apponyi Albert az okt. 12-én történt házkutatást törvénytelennek tartja, de most arról van szó, hogy a 13-iki házkutatás alkalmával megsértetett-e Abrányi mentelmi joga? A vizsgálat nemcsak az ismeretlen tettes, de bűnrészesség miatt a szerkesztőség ellen is megindított, ez utóbbi pedig csupán a sajtóbírósi elvönható felelősségre. S ezért a Polonyi indítványához járul, s úgy óhajtja a vizsgálat megújítását, hogy minden párt és személyi érdektől eltekintve csak a tiszta igazságnak megfelelő nyugodtsággal vitassék. Az exorbitáns kiterjesztés veszélyét törvényhozás útján, nem pedig praecedensek megalkotásával kell eloszlítani. Azok az esetek, amikkel az igazságügyminiszter argumentált, mindannyi a tettenkapás esete. A punctum caliens, különben az vajjon az a szoba és asztal Abrányi Kornél kizárólagos használatára van-e rendelve, vagy a szerkesztőség általános használatára. Kéri a házat, hogy fogadja el a Polonyi indítványát. (Helyeslés, éljenzés balról.)

Kovács József (Zaj. Halljuk!) rövid felszólalás után szintén hozzá járul Polonyi indítványához.

Visontai Soma kötelességének tartja kijelenteni, hogy került ő a deputációba, a mit az igazságügyminiszter fölemlített. Véletlenül fölment a szerkesztőségbe s ott látta, hogy házmotózás folyik, holott semmiféle közbűnre alapul nem szolgál, ő ebben a sajtótörvény kijátszását látta. A sajtótörvény precíze meghatározza azon korlátokat, melyek között a vizsgálóbíróknak mozogni kell. De ő a deputációt nem azért vezette, hogy a vizsgálóbíró működésében megakadályozza, hanem hogy rögtön jelentést tegyen a sajtótörvény kijátszásáról. Azt mondják, csak a kézirátákat kutatták, de hát nem-e a sajtószabadság megsértése ez? Ezért kereste föl a küldöttség a minisztert, nem pedig azért, a mit az igazságügyminiszter mondott. Polonyi indítványához járul. (Helyeslés balról.)

Szólásra senki sem lévén följegyezve, elnök a vitát bezárja.

Ot percz szünet után.

Krajtsik Ferencz előadó a zárszó jogával élve, összegezi a felhozott ellenérveket, s ismertelve még egyszer a tényállást, ajánlja elfogadásra a bizottság jelentését. (Nagy zaj. Helyeslés jobbfelől. Helyre! Helyre! balról.)

Elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e a jelentést, vagy a Polonyi Géza halasztó indítványát?

A Ház többsége Polonyi indítványát mellőzi, s a bizottság jelentését elfogadja.

Következett **Abrányi Kornél** második mentelmi ügye.

Krajtsik Ferencz előadó ajánlja a mentelmi bizottság jelentését elfogadásra, amelyek értelmében Abrányi Kornél mentelmi joga függesztendő bűnpalástolás miatt.

Budapest, január 22. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűn gyűzi:

A képviselőházban a ma megejtett szavazás Abrányi Kornél immunitási kérdésében egyszerre teljesen megvilágította a helyzetet s a pártviszonyokat és a milyen nagy consternációt idézett elő az ellenzékben, annyira fellelkesítette a szabadelvűpártot. Az ellenzék napok óta toborzott, készült azon biztos hiszemben, hogy a kilépettekkel együtt ilyen kérdésben, a hol még Károlyi István is vele tart és a dolog egész éle csakis Szilágyi ellen fordul s úgy sincs pártkérdéssé téve, le szavazza okvetlenül, még hozzá nagy szótöbbséggel, a szabadelvű pártot. S ime, daczára, hogy a kilépettek nagy része, továbbá még Kende és Károlyi István is az ellenzékkel szavazott, több mint 50 többség volt a szabadelvű párton, a mely, ismerve az emberek gondolkodás módját, ezentul okvetlenül csak nőni fog. A kilépettek közül azok, kik ezen nem egyházpolitikai kérdésben az ellenzékkel szavaztak, most sehogysem állíthatják már hogy régi programjukon állanak, ezeknek okvetlenül erkölcsi s politikai kötelességük immár a mandátumot a választók rendelkezésére bocsátani.

Az Abrányi ügy további tárgyalásánál Olay Lajos, Polonyi Géza, Hódossy Imre indokolják, hogy miért nem szavazák meg Abrányi kiadadását. Károlyi István indítványt terjeszt elő, mely szerint Abrányi második ügyében politikai zaklatást lát; továbbá utasítja a mentelmi bizottságot, a mentelmi jog körülírására a kormányt meg a sajtóügy rendezésére. Szilágyi az indítványt csak a mentelmi jog körülírására nézve fogadja el. A vitát holnap folytatják.

A reformátusok közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg az aradi ev. ref. egyház rendes évi közgyűlését Csécsi Imre, lelkész és Weidenfeld István dr. kettős elnöklete alatt.

A gyűlés megnyitása után Csécsi Imre olvasta a lelkészi évi jelentést, melyben megemlékezett az egyház múlt évi szellemi és anyagi állapotáról. Első sorban is a lelkészi állás rendezéséről mely a hívők áldozatkésztségének köszönhető. Örvedetes tudomásul szolgált, hogy a különböző iskolákban összesen négyszáznál több református vallású növendék van beiratva.

Adakozások tekintetében is kiváló volt a múlt év. A közgyűlés Varga Józsefnek és Fargó Sándornak áldozatkésztségükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Sokan adakoztak még ezeken kívül is, de különben megemlítendő Diósz Julia, ki 100 frttal emelte az arany-könyv alapot, azonkívül Papp Ferencz és Bökenyi nővérek. Ez utóbbiak díszes urasztal-terítők hímiztek. A persely-pénz pedig ezen évben sokkalta nagyobb, mint bármely megelőzőben.

A jelentés örvedetes tudomásul szolgált. A tárgysorozat többi pontjainak tárgyalása előtt Weidenfeld István dr. meleg szavakkal üdvözölte Csécsi Imrét, az újonnan megválasztott lelkészt, ki meghatva mondott a figyelmért köszönetet.

A gondnoki jelentés alapján a múlt év bevétele meghaladta a 2000 frtot, s az összeg fedezi a kiadásokat. Az új előirányzat többlettel zárul.

Ezután a közgyűlés lelkesedéssel szavazott meg a debreczeni egyetem javára 100 frtot, majd a gondnokot és lelkészt megbizta, hogy kérvényt nyujtsanak be a vámhoz az eddigi segélynek 500 frtra való telemelése tárgyában.

Közgyűlés után rövid presbyteri ülés volt.

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 770.0 milliméter, délután 2 órakor 767.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.5, délután 2 órakor C° + 3.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EK. 3, délután 2 órakor DK. 2. Felhőzet: reggel borult, ködös, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

Jubiláló tanintézet.

— Az aradvárosi kereskedelmi akadémia ünnepélye. —

A jubileum hagyományos dolog; épen úgy, mint a — halál. Nem vagyunk képesek szabadulni tőle, bármennyire igyekezzünk is egyikkel vagy másikkal alkuba bocsátkozni némi engedményekért.

Aztán még egyben hasonlít egymáshoz ez a két hagyomány: mindenki fél tőlük. S ez az oka, hogy a jubileumok — eltekintve, midőn egy nemzet ünnepe — rendszerint szűkölködnek résztvevőkben, öndicsőítési aktussá törpülnek össze.

Az asztalfőn ül az „ünnepelet”, kire a második fogásnál (máskor nem engedi az fetiké) nagyhangú dikciót mond egy ur, ki a jövőben hasonló aktus elé néz.

Már a fekete kávéval vörös bort isznak s a jókedv kellőleg emelkedik. Tőszét tőszét követ, egy-két pohár feldől, s kész a — jubileum.

Am midőn nem az önérdék készít elő egy ünnepet, nem a nagyvási vágy hozza össze a sziveket, rendesen akad közönség is, mely osztózik az egyszerű, de mindenesetre dicséretet érdemlő jubileum élvezeteiben.

Hogy pedig az aradvárosi kereskedelmi akadémia ifjusága által az intézet nyolcz éves fennállása alkalmából rendezett ünnepély tényleg elütött a sablontól, az bebizonyította első sorban a rendezőség mely disztigvált műsort produkált, másodsorban pedig a közönség, mely teljesen megtöltte az akadémia dísztermét.

Az ünnepélyt **Abrai Lajos** igazlelkű beszéde nyitotta meg, mely utasítást „szigánynő” opera overtürjét játszotta le szép összetanulással az intézet nyolcz növendéke, és pedig **Dörner E. Holló J. Tabakovits D. Ofner F. Korbuly J. Wallly Gy. és Szablóczky J.** A közönség a közreműködőket megtapsolta.

Balk Armin, Jantsovits Lóránd és **Reisner Arthur** percziz szavalataikkal keltettek hatást.

Tetszetek a kar által előadott énekszámok is, melyekben ügyes szólójával **Hehs Márton** tűnt ki.

A jól sikerült ünnepélyt **Liebermann N.** karmesternek alkalmi indulója zárta be, mely erős tapsokat provokált. A karmester urat különben dicséret illeti még a karok és zenészek gondos betanításáért is.

A „Vöröskereszt” közgyűlése.

Arad, január 22.

A magyar szent korona országai „Vöröskereszt” együletének Arad városi választmány a f. hó 21-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Elnökök: a férfi osztály részéről **Salacz Gyula**, a női osztály részéről **Hász Sándorné** urnő. A közgyűlés vezetésére **Salacz Gyula** elnök kiretett fel, ki is a szép számban megjelent választmányi tagokat üdvözölvén, a közgyűlést, — mely annak idején szabályszerűen közzé volt téve, — megnyitja.

Heeger Ernő vál. titkár olvassa az évi jelentést és ezzel kapcsolatosan a számvizsgáló bizottság jelentését.

Az 1892-ik év december 31-iki pénztári álladékkal együtt bevétel 7137 frt 80 kr. 1893. évben és kiadás 161 frt 75 kr. 1893. év december 31-én 6976 frt 05 kr. — a pénztári álladé, mely takarékpénztárilag van elhelyezve s melyből a központnak 1893-ik évre járó jutalék v. i. 151 frt 25 kr. kifizetendő.

A jelentések tudomásul vétettek és **Nikodém János** pénztárnoknak köszönet nyil-

vánítás mellett a szokásos felmentvény megadatott. — A számadások hitelesített kivonata jelentéstétel mellett a központi igazgatóságnak lesz felterjesztendő, mire nézve a választmányi titkár közgyűlési megbízást nyert.

Az alapszabályok értelmében a választmányi tagok harmada kilép, de újra megválaszthatók. Közfelkiáltással megválasztatták a női osztályba: Hász Sándorné, Waldér Gyuláné, Bray Lajosné. dr. Schuster Henrikné, Wadovszky Gusztávné, Avary Ferencné, Vas Gusztávné, Nagy Gyárfásné urnők, a férfi osztályba: Salacz Gyula, Institoris Kálmán, Nikodém János, Heeger Ernő, Vincze Miklós, Salacz Dezső, ifj. Istvánfy Béla és Wadovszky Gusztáv urak.

Elnöklő indítványára a női osztálynak buzgó tevékenységeért köszönet szavaztatván meg, jegyzőkönyvbe vétetett a közgyűlés elismerése.

Több tárgy nem lévén, a közgyűlést az elnöklő berekeszti a jkv. hitelesítésére Waldér Gyuláné és Lukácsy Lajosné urnőket kérve fel.

Ezek után nyomban választmányi ülés tartatott, melyen felolvasva lett Nikodém János pénztárosnak az elnökhöz intézett levele, melyben betegeskedésére hivatkozva, kéri magát a pénztárosi tisztség alól felmentetni.

A választmány legnagyobb sajnálattal tudomásul vette a pénztáros határozott kijelentését és miután a következő tisztviselői választáskor a pénztáros állás is betöltendő lett, ezen állásra a választmány szíves figyelmébe Wadovszky Gusztáv ajánlatott.

A korelnökséget Vincze Miklós vál. tag vévén át, közfelkiáltással megválasztatták: Salacz Gyula és Hász Sándorné, alelnök: Institoris Kálmán és Waldér Gyuláné, jegyzők: Heeger Ernő, pénztáros: Wadovszky Gusztáv.

Salacz Gyula újból elfoglalván az elnöki széket a maga tisztartás nevében megköszöni a nyilvánult bizalmat és indítványozza, hogy Nikodém János volt pénztárosnak évek hosszú során át teljesített buzgó működéséért a választmány elismerő köszönete jegyzőkönyvbe vétessék és erről az illető átiratilag értesítsék. Az indítvány egyhangúlag elfogadtatott és a vál. jegyző megbízott ezen határozat értelmében eljárás intézésére.

A pénztár átvétele és az új pénztárosnak átadására Hász Sándor és Heeger Ernő bizattak meg.

Több tárgy nem lévén, a választm. ülés berekesztetett.

A hadastyánok jubileuma.

— Tíz év egy egyesület életében. —

Arad, január 22.

Vasárnap délelőtt 10 órakor jubileumi ünnepség színhelye volt a városháza földszinti kistermé. Az aradi első hadastyán egyesület ünnepelte meg tíz éves fennállását azzal együtt Nyári Béla alkapitány egyesületi elnöki működésének tíz éves jubileumát.

Jól esett látni, hogy az a kettős jubileum nem afféle megrendelt, konvencziós ünneplés volt, hanem őszinte, meleg megnyilatkozása annak a lelkesedésnek, melylyel az egyesület iránt, s annak a rokonszenvnek, melylyel Nyári Béla elnök iránt az összes hadastyánok viseltetnek.

A jubiléus elnökek, érdemei elismerésül, az egyesület teljes tisztikarának jól talált arcképcsoportozatát, diszes keretbe foglalva, ajándékozták az ünneplő hadastyánok. Nyári Béla elnök megatottan mondott köszönetet a bajtársaknak s biztosította őket, hogy amint eddig, úgy ezután is mindent el fog követni arra nézve, hogy a szépen fejlődő egyesület hivatásának magaslatára emelje.

A diszközgyűléssel ünnepelt kettős jubileum lefolyásáról a következőkben tudósítunk.

Weisz Mór helyettes alelnök mintegy 60 tag jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést s bejelentette, hogy az egyesület és az elnök jubileuma alkalmából Nyári Béla elnöknek egy csoportképet fognak átnyújtani. Az el-

nöknek a közgyűlésre való meghívására egy küldöttséget kér megválasztani.

Böhm József elnökle alatt Molnár Alajos, Moskovits Jakab, Rantok Jakab, Högye Sándor és Höng Frigyes megbízatásukban eljárva, kíséretükben dörgő éljenzés közepette lépett a terembe Nyári Béla elnök és elfoglalta az elnöki széket.

Hacker Mór egyleti segédtiszt magvas beszédben méltatta az elnök érdemeit, melyeket az egyesület fellendülése körül a letűnt tíz év alatt szerzett. Ügybuzgóságáért, tapintatos vezetéséért, szívéllyességeért hála van kötelezve iránta az egész egyesület, mely háliját azszál rójjá le, hogy felkéri, mikép a részére készült diszes csoportképet fogadja el. A csinos beszédet Nyári éltetésével rekesztette be.

Nyári Béla zajos éljenzés közben emelt szót. Meghatottan köszönte meg a jókívánásokat és az ünneplést. Mindenki annyit tesz, a menynit kötelessége tűz elé. Ő csak köteleltséget teljesített. Az ünneplést személyéről a választmány és a tisztikarra hártva, azok nevében is megköszöni. A multról szólva elmondja, hogy tíz év előtt a külvilág tudta nélkül, sok-sok vajudás után alakultak meg. Azóta megfeleltek hivatásuknak az emberbarátság, a hazafiság s a társadalom terén. Először a király elé vonultak ki, mely alkalommal Ő Felsége az egyesület megszólítással tünette ki. Valahányszor a társadalom igénybe akarta venni az egyesületet, az mindig készen állott. Kevesen vannak a tagok, de mindnyájan szereplőben jelleműek. S ebben rejlik a társadalom becslésének oka. Közönettel fogadja a kitüntetés és a képet, a melyre valahányszor visszagondol és reátekint, mindannyiszor azért fog fohászodni, hogy az egyesület tagjait az Isten sokáig éltesse.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a jubileum emlékre készült szolgálati keresztet osztották ki.

Tíz éves szolgálati keresztet kaptak: Nyári Béla, Peck Antal, Csóthy Nándor, Vanity György, Gömörly Gyula, Nyári Vilmos, Weisz Mór, Roth Lajos, Moskovits Jakab, Poszert János, Hacker Mór, Stanity Mátyás, Stoján György, Hoschek Ferencz, Hunyadi Mátyás, Pávicsics Antal, Korcsy Sándor, Kelemen Pál, Gábor Imre, Seres András, Szilágyi Jakab, Fitus József, Rontok Jakab, Jesek János, Lipován Perra, Manity Szava, Högye Sándor, Nagy János, Prodan György, Popovics Vazul, Panyitzky István, Schwartz Simo és Andrejkovics Keresztély.

Öt éves szolgálatikeresztet kaptak: Molnár Alajos, Luffer Lajos, Grusz János, Gábor György, Schreiner Antal, Agoston György, Sólyom Imre, Hajlig Mitru, Mojssa György, Fehér J. Károly, Vlád Péter, Szűcs György, Bodó József, Mester Mátyás, Csorvas István, Bakó József, Staunberger János, Cukker Sándor, Suhajda János és Kronberger Mór.

Sztojka József titkár felolvasta a múlt évi jelentést melyben a napisajtó támogatásáért mondanak köszönetet, beszámolnak az ügyforgalomról.

A számvizsgáló bizottság jelentését, melyből kitetszőleg az egyesületnek 3129 frt 35 kr vagyona van, tudomásul vették s a felmentvényt megadták.

Nyári Béla elnök indítványára Böhm Józsefet tiszteletbeli alelnökké, Kronberger Mórt és Donát Simont pedig számtisztkeké választották.

Felolvasták az aradi hadaszegylet alelnökének üdvözlő levelét, melyet jegyzőkönyvbe igtatnak.

Az idei költségvetést 845 frt bevétellel és 878 frt kiadással elfogadták.

Elnök indítványára s a zenekar szervezésével felmerült kiadásokra való tekintettel a legtöbbszőr kivonult egyesületi tagok jutalmazását a jövő évre halasztották.

A számvizsgáló bizottságot egy évre újra megválasztották.

Weisz Mórnak ügybuzgó működéséért köszönetet szavaztak.

Ezután Böhm József, Mester Mátyás és Nyári Vilmosnak az egyesület beléletét érintő indítványait adták ki tárgyalás végett a választmányának, mire a közgyűlés Nyári Béla elnök lelkes éltetésével feloszlott.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 21. —

Változás nem várható.

HIREK.

Január 23. Kedd. Róm. kath. naptár: B. A. eljegyzése. — Protestáns naptár: B. A. eljegyzése. — Görög-keleti naptár (január 11.): Teodoz. — A nap kél 7 óra 20 perczkor, nyugszik 4 óra 33 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 24. Jókai-ünnep a városházán, délelőtt 10 órakor.

Január 28. A nyomdászegylet tisztújító közgyűlése, délelőtt 10 órakor (Schreiner-vendéglő).

Január 28. Az aradhegyaljai amerikai szőlőtelep szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor, a kereskedelmi és iparkamara termében.

Január 28. A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete aradi ügyvivőségének közgyűlése, délelőtt 10 órakor (Iparoház).

Január 31. Az arad-csanádi vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Február 2. Az aradi közúti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 4. A Széchenyi-gőzmalom közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 6. A millenniumi bizottság ülése délelőtt 10 órakor a megyeházban.

Jókai-ünnep.

Az aradi városházán rendezendő Jókai-ünnep meghívóját tegnap bocsátották ki s ebben közzé van téve az érdekes program is, mely a meghívóval együtt a következőkép hangzik:

Az aradi „Kölcsey-Egyesület” Jókai Mór, a koszosus költő 50 éves irói működésének évfordulóját méltó módon óhajtja megünnepelni.

Az egyesület örömmel ünnepli a nagy író és szívesen nyújt alkalmat arra, hogy városunk művelt közönsége Arad diszpolgára iránt érzett tiszteletének, szeretetének kifejezést adhasson.

Ezen célból a „Kölcsey-Egyesület” 1894 január hó 24-én d. e. 10 órakor a városháza disztermében irodalmi ünnepélyt rendez, melyre hazafias tisztelettel meghívja a rendezőség.

A városháza disztermében lefolyó ünnepély sorrendje:

1. Elnöki megnyitó, elmondja: Sallay Béla dr egyesületi alelnök.

2. „Szózat” Kertai Ede tanár vezetése mellett énekl az aradi áll tanitóképző intézet ifjusága.

3. „Jókai Mór” óda, írta: Deacsy Géza tanár, szavalja: Szakács Andor színművész.

4. Emlébeszéd írta és felolvassa: János Béla dr tanár.

5. „Hymnus” Kertai Ede tanár vezetése mellett énekl: az áll. tanitóképző intézet ifjusága.

6. Zárszó, elmondja: Sallay Béla dr egyesületi alelnök.

— A hivatalos lapból. A király a honvédelmi miniszteriumban Lerman József és Kasics Péter osztálytanácsosoknak díjmentessn a miniszteri tanácsosi és Szohner Antal miniszteri titkárnak díjmentesen Szohner Antal tanácsosi, dr. Szendrő János és Domanczyk Béla sedétkároknak pedig a miniszteri titkári címet és jellegét adományozta.

— Aradváros villamos világítása. Parecz István gazdasági tanácsos elnökle alatt lefolytatott és befejezett szakbizottsági tárgyalásokon létrejött megállapodásokhoz képest a villamos világításra nézve kötendő szerződés új szövegezés alá kerül. A szövegezést Parecz István tanácsos már legközelebb befejezi, úgy hogy az új szövegezést a bizottság csütörtökön délután 4 órakor tárgyalás alá veszi.

— Az aradi reformátusok adománya. Az aradi ev. ref. egyház vasárnapi közgyűlésén óriási lelkesedéssel és egyhangulag szavazott meg 200 korona adományt a Debreczenben a millenniumi ünnepre létesítendő egyetemre. Ugyanezen célra a lelkeszi hivatalban kitett iven is szépen folynak be adományok.

— A Jókai jubileumot rendező bizottság arra kéri a tablókban közreműködő urnókat, urhölgyeket és urakat, legyenek szivesek ma d. u. 3 órakor a színpadon megjelenni. Ma lesz a műkedvelői előadás próbája.

— Jövahagyott fizetésemelés. A belügyminiszter Arad város közgyűlésének az italmérési személyzet fizetésemelése tárgyában hozott határozatát jóváhagyó határozat, mely az érdekelteknél nagy örömet okozott, tegnap érkezett le Aradváros tanácsához. A többi tisztviselők fizetésemelése ügyében a belügyminiszter még nem intézkedett.

— Összesített kimutatás az újévi üdvözeteknek az árvaház alap javára 1894. évben történt megváltásából befolyt összegekről. A polgári takarékpénztár 1. sz. ívén befolyt 2 frt. Az aradi ipartestület 2. sz. ívén befolyt 5 frt. Az aradmegyei takarékpénztár 3. sz. ívén befolyt 28 frt. Az aradi várparancsnokság 4. sz. ívén 26 frt. Az aradi I-ső takarékpénztár 5. sz. ívén 4 frt. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár 6. sz. ívén 29 frt. Az ipar és népbank 7. sz. ívén 14 frt. A kereskedelmi akadémia 8. sz. ívén 5 frt. A pénzügyigazgatóság 9. sz. ívén 6 frt 50 kr. A kaszinó egyet 10. sz. ívén 7 frt. Az aradi tanítótestület 11. sz. ívén 18 frt. Az arad-csanádi vasut 12. sz. ívén 16 frt 50 kr. Az aradi „Lloyd“ társulat 13. sz. ívén 10 frt. A kir. főgymnasiumi igazgatóság 14. sz. ívén 7 frt. Az állami főreáliskolai igazgatóság 15. sz. ívén 5 frt. Az állami jószágigazgatóság 16. sz. ívén 1 frt 50 kr. A kapitányi hivatal 17. sz. ívén 55 frt 10 kr. 18. sz. ívén 63 frt 50 kr. 19. sz. ívén 91 frt 20 kr. 20. sz. ívén 7 frt. A gáji alkaptányi hivatal 21. sz. ívén 29 frt 50 kr. A polgármester 22. sz. ívén 45 frt. Összesen 474 frt 80 kr. Arad, 1894. január 22. Salacz Gyula királyi tanácsos polgármester.

— „A muzslal harangok“ című tárczánk folytatása lapunk mai számából helyszüke miatt kimaradt, miért tisztelt olvasóink elnézését kérjük.

— Gyászünnepek. Bold. Steinhart Jakab főrabbi emlékének tiszteletére ma kedden január 23-án este háromnegyed 5 órakor, mint elhalálzásának évfordulója napján a zsinagógában kegyeletes gyászünnepek ély fog tartatni.

— Új helységnévtár. A közigazgatás leghasznosabb segédkönyve a helységnévtár. A legújabb adatok alapján most állította össze nagy gondnal a belügyminiszterium, mely még bővebben van szerkesztve. Tegnap körrendeletben hívta fel Hieronymi a várost és megért, hogy fizessenek elő e nélkülözhetlen munkára.

Bankvizsgálat. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár makói fiókjánál vasárnap revíziót tartottak központból kiküldött intézeti igazgatók és felügyelők: Vászár helyi László és Weidenfeld Lajos igazgatósági tagok, Vannay János, Szentpétery Antal és Szathmáry János felügyelők. A bizottság a bankfióknál mindent a legnagyobb rendben talált.

— Tavasz januárban. Két nap óta valóságos tavaszi időjárás uralkodik. A téli kabát lekvánzik az ember hátáról a déli nap és a tavaszias eső kétszer huszonegy óra alatt úgy megrongálta a korcsolyázó-tó jegét, hogy csak pár napi erős fagy után lehet majd ismét korcsolyázni. De a szépen mosolygó derült nap még Szent Halifax híveit is kiengeszteli, mert a kedves jövevény előhírnöke a legpoétikusabb év-szaknak.

— A csabai parochia. Csabán éppen most van döntés alatt a patronatusi kérdés, melyet Csáky Albin miniszter sürgősen rendeztetni kíván. — Mint levelezőnk jelenti — Schlauch bibornok a patronatusi terheket a városra akarja áhárítani, ez pedig a terheket megváltani akarná. A volt lelkész elhalálozásával ez a kérdés aktualissá lett és most már a község, úgy is fizetvén a patronatusi terheket, maga akar választani. Egy töredék Hock Jánost, a klerikális képviselőt szeretné, akinek tudvalevőleg nincsen parochiája, legvalószínűbb azonban Bedák Mátyás kondorosi lelkész megválasztása, a ki csabai fiú és igen népszerű a szülőföldjén.

— Új vasuti orvos. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága a makói pályaszakasza Vendel János dr. megyei főorvost nevezte ki orvosá.

— A csanádi egyházmegye területén — az 1894. évre kiadott schematismus szerint — 224 plébánia és 118 segédlelkészi állomás van. Jelenleg 6 plébánosi és 18 segédlelkészi állás van üresedésben. Az egyházmegyei papság száma 339; ezek közül 290 lelkész, 35 hivataloskodók, 14 nyugdíjban van. Jubilált lelkész van 22. A 8 kanonoki állás be van töltve, a 6 címzetes kanonoki állások közül 1 üresedésben van. Szerzetesrendi lelkész van 86. Az apácák száma 276, theologus-növendék 52. A püspöki fü-konviktusban 55 tanuló és a püspöki leányvárházban 70 árvaleány nyer ellátást. A róm. katolikusok száma az egyházmegyében 787.599. Az 1891. évben a szülöttek száma a halottakét 9990 lélekkel haladta túl, míg 1892-ben csak 1035 léleknyi szaporodás volt.

— Engedélyezett névváltozás. A belügyminiszter Radna község képviselőtestületének kérelmére megengedte, hogy a község nevét „Mária Radna“-ra változtathassa.

— A föltámadt „Tribuna“. Kolozsvárról sürgönyzik, hogy az ottani királyi főügyészséghez a betiltás óta most először megjelent „Tribuna“ első számát küldték be, bejelentve egyszermind egy ezen lap, mint a szintén betiltott „Folia Populuri“ felelős kiadója és nyomdatulajdonosa gyanánt Popa Necsat. A két lapért a kaucziót is letették, amely körülmények tudomásul vétele után Tahlmann szebeni főispán azok megjelenését engedélyezte. A lapok betiltásakor kirótt ezer forint pénzbüntetést még nem fizették meg, minthogy az ítélet ezen része ellen a kir. táblához felebbezést adtak be.

— A vágóhid jégfelhúzója. Párecz István gazdasági tanácsossal élén egy bizottság tegnap megtekintette a vágóhidnak a waggonygyár által készített jégfelhúzó gépét. A gép rendkívül gyorsan és jól működik. Az átvétele legközelebb megtörténik.

— Italmérési engedély vásárokon. A pénzügyminiszter egy pénzügyigazgatóság felterjesztése folytán kijelentette, hogy ámbár azon engedélyesek kik valamely községben állandó italmérési üzlethelyiséggel bírnak, a törvény szerint kérhetik azt, hogy a vásárok alkalmával az italmérésnek a vásártéren való gyakorlására is engedélyt nyerjenek ki: ily feleknek az országos vásárokon való italmérésre csak akkor adható engedély, ha azt a közszükséglet vagy a jövedék érdek feltétlenül indokolja. Hetivásárookra pedig csak akkor adható engedély, ha a hetivásárnak nagy terjedelme, vagy az állandó kimérési helyiségeknek a vásártérről való távolfekvése, esetleg más fontos, esetről-esetre külön megbirálandó körülmény a kimérésnek magán a hetivásáron való gyakorolhatását indokolta teszi.

— Meggátolt verengzés. Szida György aranykézutcai korcsmajában a vasárnapi cseledbálon egy katonapék pangánétot húzott egy legényre, mert csábítgatta tőle a kedvesét. Epen mikor egymásra akartak rontani, érkezett oda a rendőrség a meggátolt a készülőben volt verengzést.

— Népmulatság akadályokkal. Véres záradéka volt annak a különben rangosan induló népmulatságnak, mely a gáj-külvárosi nagy-korcsmajában a napokban folyt le. A legények tüzesen mulattak, az egyik rendező duhaj tempóra kiáltotta el: „Fiuk sohase halunk meg.“ Vlád Maxim sudar derekát a Fáraók mellett egyengette és intett gáj rozsjának Iljics Floricának, perdüljön vele tánczra. A kis leány azonban nem fogadta el a tánczra-intést és mással indult el kólóba. Vlád a csufságot nem akarta elviselni és elvbarátaival elhatározta, hogy kivezetik a báli rátartos virágot. Ezt a szándékot azonban a bájba jutott leányzó fitestvére nem akarta megengedni, a miért egy vasszöggel a megsértett legény belékelte a fejét. Az ügy átadatott a járásbírósnak a lékelő szerszámmal, a vasszöggel együtt.

— Meglopott czimbora. Róth József aradi csavargót, a ki 4 hét előtt alvó társa 5 frttal terhelt pénztárczáját ellopta, tegnap a rendőrség letartóztatta.

— Halálos végű birkozás. A múlt év nyarán Aradon birkóztak a Wollner-féle cirkusban Ditrich és Canale híres athléták. Egyik sem tudta a másikat legyőzni. Tovább folytatták a küzdelmet — váltakozó sikerrel. Tegnapelőtt este Bécsben viaskodtak

és Ditrich erőművész oly erővel vágta le a földre Canalet, hogy az szörnyet halt.

— Csirkelopások. Takács Józsefné és Illek Liska hírhedt csavargónok személyében olyan csirkefogókat fogott el az aradi rendőrség, a kikre a nyomozás első napján küldt a Radnai ut 1, Deák Ferencz utca 24, Hárs utca 1, Erzsébet utca 12, Szent-Péter tér 4, Templom utca 13, Kossuth utca 41, Wesselényi utca 52, Széchenyi utca 7 és Halász utca 6 számú házakban elkövetett kisebb nagyobb liba, rucza, csirke, kappan, pulyka és egyéb lopások büne.

— A lottó-király. A szegedi csillag-börtönben ülő Farkas Menyhért írja a „Szegedi Napló“, hogy beteg s a börtönkórházban fekszik. Csenedesen, panasz, zugolódás nélkül élt négy esztendőt a daróc-ruhás világban. Nem volt eset, hogy zárkozottságából kilépett volna, szóval, rideg volt és soha sem kért semmi — kedvezményt. A lottókirály eredeti ur maradt ott is. Ridegségét jellemzi eléggé az az ismert jelenet, mely testvére és közte lefolyt Mikor először meglátogatta a testvér és sirva fakadt a látásán, háttal fordult felé és így szólt ridegen: — Ha sirni jöttél, vissza is fordulhatsz. De még jellemzőbb az, hogy miként viselte magát a terno-hős akkor, mikor föltételes szabadságotatásáról volt szó. Mikor eljön valamely rabnak az ideje, hogy feltételes szabadságra ajánlhatják, ez csakis a börtönigazgatóság minősítvényére történik. Az első kérdés, a mire a föltételes szabadságra „megérett“ rabnak megfelelni kell: — Bevallja-e a bűnét és megszanja-e azt? Aztán jön a többi: a felügyelő, börtönmester, a lelkész véleménye a rab magaviseletéről, lelki állapotáról stb. De a lottókirály már az első feleletével utját vágta a föltételes szabadságának. Ettől az egy kérdéstől, az arra adandó felelettől függött szabadulása: — Beismeri-e a tettét és szánja-e azt? Farkas Menyhért így felelt: — Nem ismerem be. Minden további szó, magyarázat, panasz nélkül ment vissza a ozellájába. Csak ezt az egy szót kellett volna kimondania: „Beismerem“ és már hónapok óta szabad volna.

— Koszoru megváltás. Talpasi Kabdebó Kálmáné urnő nagynénje özv. Kristóry Albertné szül. Varjassy Mária emlékére koszoru megváltás címén az aradi „Szabadságharczi muzeum“, építési alapjának gyarapítására hat forintot küldött be, mely összeg átvételét köszönettel nyugtázza a muzeum bizottság pénztárosa.

— Pályázatok. A szegedi kir. törvényszéknél jegyzői áll. 2 h. a. A szolnoki kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazó gyakornoki áll. 2 h. a. — Postamesteri áll. Véhéczen 3 h. a. — Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknél jegyzői állás 2 h. a.

HYMEN.

Fekete József aradvárosi hivatali segéd-tiszt márczius 14-én esküszik örök hűséget a minoriták templomában Remete Fülöp Károly dr. aradi ügyvéd kedves és bájos sógornőjének Adámcsok Jusztina kisasszonynak.

GYASZROVAT.

† Stverteczky Elekné elhunytáról vettük őszinte részvétellel e gyászhirot: Kuti Stverteczky Elek pénzügyi tanácsos, magy. kir. jószágigazgatósági titkár és fia Stverteczky Géza, ugy a maguk, valamint az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen legjobb hitves, anya, anyós, nagyanya és rokonnak Kuti Stverteczky Elekné szül. Zdráhál Mária urnőnek, hosszas szenvedés után folyó évi január hó 22-én, délután 3 órakor, életének 56. s boldog házasságának 40-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi január hó 24-én, délután 3 órakor fognak Andrassy-tér 1. sz. a házból, a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és az aradi közsirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi január hó 25-én, délelőtt 10 órakor fog a tisztelendő Minoriták helybeli templomában az egék Urának bemutatatni. Aldott legyen emléke és béke lengjen porai felett! Stverteczky József, Stverteczky Ilona, Stverteczky Ida, Stverteczky Aladár, unokái, Zdráhál Ferencz, Zdráhál Laura, özv. Szeymann Ernestné szül. Zdráhál

Flóra, testvérei, Kanacsy Natália mint menyee. Stverteczky Ferencz, mint sógor. Dominits Sándor, sógor. öz. Kantavári Józsefné sz. Stverteczky Mária, mint sógornő. öz. Stverteczky Mórné szül. Stverteczky Sarolta mint sógornő.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A kereskedelmi testület most vasárnapra hirdetett ülését közbejött akadályok miatt nem tarthatta meg, s így azt jövő vasárnapra halasztotta.

TANÜGY.

Az aradi tantestületek segélyalapjának közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Az aradi tanítók felekezeti és nemzeti-ségre való tekintet nélkül évekkal ezelőtt tömörültek oly célból, hogy szükség és halál esetén a tagok egymáson segítsenek.

A nemes cél elérésére első sorban önmagukat adóztatják meg az évi tagsági díjak által, másrészt Arad jöszivü közönségének aldozatkezségéből napról-napra, évről-évre szépen gyarapodik azon alap, a mely hivatva van szükségben, betegségben levő tagjaikat az uzsora körmeiből megszabadítani.

A közgyűlés tegnap 5 órakor a templom-utcai polg. fiúiskola rajztermében folyt le, a melyről a következők értesítést vettük:

Jelen voltak: Boros Janka, Marinkovitsné-Hanthó Ilona, Máday M., Záray O., Csik F., Szilágyi Gy. Brusch A., Gregus J., Somogyi A., Fischer A., Wágner A., Pareán F., Szathmáry J., Niedermayer T., Cziráky M., Schrodty Gy., Bonts A., Balázs F., Kömives J., Rákosi Flóris, Fülöp E., Maurer A., Dancs F., Wlacsil Károly.

Elnök Millig József, városi isk. felügyelő megnyitván az ülést, konstatálja az alapszabályokban megjelölt határozatképeséget, mely után telolvastatja első sorban az elnöki, másodsorban a kezelő bizottság új évi jelentését, mely kiemeli azt, hogy a kezelő biz. elnöke időközben állását elhagyván, első ízben Némethy Károly, utóbb pedig Brusch Alajossal helyettesítettett. A közgyűlés e változást tudomásul veszi és a vizsgáló biz. Mádai M. elnöknek buzgó és lelkiismeretes működéséért elismerését fejezi ki.

A felolvasott számvizsgáló bizottság jelentése szintén tudomásul vétetett a pénztárosnak úgy, miként a kezelőbizottságnak a felmentvény megadatik.

Sorrendben következnek a kezelő bizottság javaslatai.

1. Helyezze hatályon kívül a közgyűlés azon régebbi határozatát, hogy a kezelő bizottság tagjai és póttagjai semminemű segélyt igénybe ne vehessenek az egyesületi pénztárból.

Mádai Mátyas az emberi gyarlóság és gyengeségre való tekintettel szívesen venné, ha a kezelő bizottság azon tagja, ki a segélyalapot igénybe veszi, addig, míg függőviszonya meg nem szűnik, ne lehessen benne a bizottságban.

Csik F., Szilágyi Gy., Záray, Schrodty és Brusch hozzászólásaik alapján a kérdéses közgyűlési határozat hatályon kívül helyeztetik.

2. A módosított alapszabályok költségeinek fedezésére a másod és további példányokért 30 kr fizetessék; — elfogadtatik.

3. Kellő biztosíték mellett a tagok rövid időre 1—2 hétre szóló kölcsönt vehessenek, a mely kölcsönöket a kerületi bizottság elnöke utalványozhassa; — ezen javaslat elintézés céljából kiadatik a kezelő bizottságnak.

4. Szilágyi Gy. indítványozza: a) mondja ki a közgyűlés, hogy a temetkezési járulékok megállapították b) az 1893. évi tiszta jövedelem 99 százaléka ezen alaphoz csatoltassék.

Az itt említett járulékok megállapítása Millig J. elnöke alatt Fischer A., Wágner A., Szathmáry J. tagokból álló bizottságra ruháztatik, hogy a kulcsot állapítsa meg; a b) alatti javaslat egyhangulag elfogadtatik.

Azon indítvány, hogy Endrődi Salacz Gyula kir. tanácsost, Arad város polgármesterét ért legfelsőbb királyi kitüntetés felett legbensőbb örömet iktassa jegyzőkönyvbe, örömmel fogadtatik.

Az alap gyarapítására rendező vigalmi bizottságba beválasztatik: Németh K. elnöke alatt Záray, Cziráky és a nőttagok küldetnek ki.

RÉBUSZ.

(—) Uj tanítónői állás. A Hassinger-utcai leányiskolánál Kinczel Emilia rejtélyes eltűnése folytán egy tanítónői állás lesz betöltendő. Az állásra komoly pályázóként Ursics Darinka okleveles tanítónőt emlegetik, a ki már két év óta végez csaknem díjtalanul helyettesítéseket.

(—) Iskolaszéki ülés. Arad szab. kir. város közséki iskolaszéke f. évi január hó 25-én azaz csütörtökön délután 4 órakor a város ház emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghívattak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Herman J. Gyulagalsai lakosnak kérelme melyben fia után a II-ik félére fizetendő tandíjnak elengedését kéri.

2. Arad szab. kir. város közönségének határozata, a gájkülvárosi közséki iskola I-és osztályának parhuzamosításával felmerült 180 frt. többlet kiadásnak honnan leendő fedezése iránt.

3. Arad megye kir. tanfelügyelőjének átirata „a magyarországi népoktatásügy kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közigazgatása” című műnek megrendelése tárgyában.

4. Az iskolaszéki elnök jelentése, az 1894-ik évre engedélyezett 2250 frtnyi állami segély felvételéről.

5. A kiküldött bizottság véleményes jelentése a Roboz József és Mandovszky Richárd féle kihágási ügyben.

6. Az iskolafelügyelő jelentése, Kinczel Emilia Hassinger utcai elemi leányiskola igazgató tanítónőjének nyomtalan eltűnéséről s ennek következtén az iskola átvételéről és átadásáról.

7. Az iskolafelügyelő előterjesztése, az 1894-ik évre a szünnapok megállapítása iránt.

8. Az iskolafelügyelő jelentése, a jelen iskolai év I-és felében beszédett tandíjösszegeiről.

9. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Kelt Aradon, 1894. évi január hó 22-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsosa, iskolaszéki elnök.

(—) A miniszter elősmerése. A vallás és közoktatási miniszter a dadogók s hebegők sikeres kezeléséért Roboz József igazgatónak tegnap ismét 150 frtnyi segélyt utalványozott ki a helybeli kir. adóhivatalnál.

MULATSÁGOK.

Farsangl naptár:

Január 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet estélye (Fehér Kereszt.)

Január 27. A világi önkéntes tűzoltó-egylet bálja.

Január 27. Déák-colonne (Krispin-terem.)

Január 28. Kaszinóbál Csermón.

Február 1. Kaszinó-estély Vingán.

Február 1. Tűzoltó-bál Gurahonczon.

Február 1. Az aradi kereskedőifjak egy részének bálja (Fehér Kereszt.)

Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Február 3. Képezdész-piknik (Krispin-terem.)

Február 3. Waggongyári munkások dalkörének bálja (Városliget.)

Február 4. Iparosifjak bálja (Ipartestület.)

Február 5. Az aradi helyőrségi tisztikar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Február 5. „Szyveszter”-társaság bálja (Vadember.)

Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)

Február 10. Az aradi kereskedelmi testület bálja.

(=) A jótékony nőegylet tombolájára adakoztak: Halmai Andorné: 4 üveg finom mènesi cabinet vörös bor, egy aranyozott ékszer-tartó, egy csinos nippetárgy. Sallay Béláné: egy diszes chinai doboz, egy szép ujságtartó, egy csinos kézimunka doboz, egy arcképtartó, egy szép metszett pohár. Walder Gyuláné: egy gyönyörű ezüst kenyér kosár, egy remek porcellán virág kosár egy szép bronz szobor. Vörö-Vidorné: két csinos virágpohár, két majolika deszert tányér, két diszes hamutartó, egy szép gyufatartó, Sas Ede „Alarcz nélkül”, Iványi Odön „Apró Regények” című műve. Székely Csillag Szabin: egy remek szép faragott virálvány; és 1 dr. igen szép nagy fali dísz. Illmann Ottóné 2 szép virágvázát és egy gyönyörű salon névjegytartót bronz álvá-

nyon. Roznyai Mátyásné: 1 levélnehézék oris-tálüvegéből, 1 szép kulacs alakú bonbonier és egy nagy gyümölcs fa állvány 7 dr. gyönyörű szép majolika tányérral. N. S. Kohné: 1 csinos japáni teáscsésze, 1 cukorfogó, 2 szép plus doboz szobafüstpölvél és finom cukorkával, 1 kosárka különböző süteménnyel és 2 nagy lakat díszárgy.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 23. (Kedd) Az aranyember, színmű.

Január 24. (Szerda) A „Kölcsey-Egylet” műkedvelői előadása.

Január 25. (Csütörtök) A „Kölcsey-Egylet” műkedvelői előadása.

Január 26. (Péntek) Bolondok grófja, színmű.

Január 27. (Szombat) A gazdag szegények, színmű.

Január 28. (Vasárnap) Délután: Bolondok grófja, színmű; este: A gazdag szegények, színmű.

Jókai-ciklus.

I.

Könyves Kálmán.

Ünnep volt tegnap a színházban. Jókai irói zsenijének sorozatos estével hódolnak színpadon és nézőtérén. A ciklus első része tegnap folyt le, és a bevezető nagy sikerével a legszebb reményeket költi fel ezen előadások iránt.

A Szózat-nyitánya után felgördült a függöny és Tompa Kálmán nemes pathaszszal szavalta el Pórána gyönyörű ódáját, mint a közönség hálás és lelkes tapsokkal jutott.

Ezután Jókai szép nyelvezetű történeti szomorujátéka „Könyves Kálmán” következett. A darab előadása méltó volt az ünnepes alkalomhoz. A darab tulajdonképen csak két színésznek nyújt alkalmat tehetsége bemutatására és a két előadó Szakács Andor (Könyves Kálmán) Tompa Kálmán (Almos) kizsákmányolták az alkalmat, Szakács mélyre ható tanulmányt fordított szerepére, különösen sikerült a második felvonás parbjais az utolsó felvonás haldoklási jelenete.

Tompa a hatalomvágyó, féktelen rosszindulatú Almost jól játszotta meg, lendületes szavalata nagy hatást keltett. Szilágyi Bertának nem igen jutott alkalom nagyobb alakításra, de kis szerepében is olykor a sziv hangjain szólt. A többi színjátzó inkább a keretet képezte, Rónaszékyné méltóságos megjelenésű volt a királyné szerepében. A rendezés gondos volt.

* A libapásztor-t adták vasárnap délután óriási közönség előtt. Az előadást kiválóan érdekessé tette, hogy Rétly Laura a jeles primadonna játszotta a főszerepet. No de volt is taps annyi, amennyit a próbaházasság premierje óta nem hallott az aradi színház. A sikerben oroszlanrésze van Nyilassinak is.

* A „Rezervisták.” Vasárnap este a „Rezervisták” című bohózat ment, kissé langyos előadásban. A szereplők közül Nyilassini Matyi (Butter Flórián), Szendrei (Czinege) báró és Margó Zelma (Virányi Rózsa) emelhetők ki. Mindazonáltal a hálás vasárnapi közönség igen jól mulatott és megtapsolt mindenkit, a kinek csak valami mondani valója volt a színen. Egy megjegyzést azonban nem hallgathatunk el. Tudjuk, mert láttuk, hogy Leszkaynak igen csinos katonatiszti uniformisai vannak. Ebben a tudatban jogosan vethetjük fel a kérdést, hogy azt a kardalost, ki a honvéd főhadnagyot játszotta, miért engedte ki a rendező olyan incarnatus fekete nadrágban és megviselt waffenrokkban, a minőt fináncz, vasuti bakter, de még ez sem visel, ha ad a „toalette valamit? Avagy azok a tisztis uniformisok kizárólag csak a „Dolovainabob”-ra készültek és más (darabban, a melyben tiszturak szerepelnek, egyáltalán nem veletők elő?

(*) Az aradi „Philharmonia egyesület” f. hó 23-án este 8 órakor vonós zenekari próbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola dísztermében tartatik meg.

* Jókai jubileumát a műkedvelők holnap este tartják meg. A színlap, melyet már egész terjedelmében közöltünk, tegnap este jelent meg.

* Bimbó-feslés cím alatt jelent meg Rónaszék Gyusztáv, színházunk jeles művésztől egy magánjelenet, mely Gondalászló pénztárnoknál kapható. Ara 20 kr. A

csinos kiállítású füzetkét ajánljuk a műkedvelő hölgyközönség figyelmébe.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A büntető tanács szünete. Az aradi törvényszék első büntető tanácsa hó végéig szünetel s nem tart végtárgyialást. A hó végéig tehát csak a második büntető tanács napjain — csütörtökön, pénteken és szombaton lesznek ülések.

A KOZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Difteritisz a lyceumban

Az „Arad és Vidéke“ mult vasárnapi számának a városi közegészségügyi bizottság üléséről szóló jelentése szerint Halmái dr. ur által rá vonatkozólag előhozott állításokra következő feleletem van.

1. Hogy a lyceum-épületben két diphteritishaláleset fordult volna elő, — talán köztudomás szerint Halmái dr. ur kivételével — nem igaz. Két nagyobb gyermekem felgyógyult, él, bárki által megtekinthető, és felteszem Halmái dr. urtól, hogy a betegségnél nem lesz kegyetlenebb és életben hagyja őket. Az első alapvető állítás tehát ilyen.

2. Legkisebb fiam, sajnos elhalt, de nem diphteritisben. Ha Halmái dr. ur nekem nem hiszi, forduljon felvilágosításért a gyógykezelő orvos urakhoz.

3. Hogy gyermekeimet kórházba nem adtam, az ugyan igaz, de erre elkülönlített lakásomnál fogva szükség nem volt.

4. Hogy gyermekeimet a gym. szolga ápolta volna, a szülők nézve ép olyan sértő, mondhatnám rágalmozó, mint magában véve valótlan állítás. A két gyermeket szülői ápolták, szolga azokhoz nem jutott. Csak legkisebb fiam mellett virasztott a szolga a két utolsó éjszakán a szülőkkel. Szülők megérthetik, hogy miért. Ez azonban nem volt diphteritis eset, lásd 2. alatt.

5. Az intézet dísztermébe sohasem állítottam káposztahordót, de konyhámba sem. Nevezzen meg Halmái dr. ur csak egy embert, ki ezt a hordót akár a teremben akár a konyhán látta.

6. Hogy én az orvosok intézkedéseit végre nem hajtottam volna, arról legilletékesebben nyilatkozhatnak maguk az orvos urak. Nem is kételkedem, hogy megadták a kellő felvilágosítást, csak, hogy erről az olvasó közönség a jelentésből tudomást nem szerezhetett. Annyi orvosi felügyelet ritkán jut valakinek, mint a mennyiben részesülni, köszönettel mondom, szerencsém volt.

Ezekről tehát ennyit. Zavaros, esetleg rosszakarátu forrásból Halmái dr. ur jobbat nem mondhatott, de nyit kérdés marad, hogy miért kellett ezeket állítani, részben olyanok előtt, kikről nem mondhatni: ignotus fallit etc. Részemről csak azért nyilatkoztam, mert a t. olvasó közönség csak ezekről az állításokról nyert kimerítő értesítést, az ugyanakkor történt, de csak röviden jelzett helyreigazításokról pedig alkalmasint térszűke miatt nem.

A mi végül az intézetben állítólag uralkodó tisztátalanságot illeti arról csak annyit, hogy a a minnek történnie kell és a mit tenni lehet, az megtörténik és megtéteik.

Himpfner Béla,
főgymnasiaumi igazgató.

TÁVIRATOK.

Udvari ebéd.

Budapest, január 22. (Saj. tud. táv.) Ma este az udvari ebéden résztvettek: Vaszary, továbbá Bende, Desseffy, Ficzcák, Szmracsánvi püspök, Fehér főpát, Gromon, Marffy, Jósika, Reiszig Miklós és Erdéki államtitkárok, valamint Ludwig a közigazgatási bíróság elnökének kíséretében.

Jókai a királynál.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud. távirata.) A király az ajtóig ment Jókai elé és ezen nagyon szívélyes megszólítással üdvözölte. — Nagyon örülök, hogy önt ismét láthatom.

Jókai megköszönte a Felség általi kiüntetését, mire a király folytató:

* Az e rovatban kiadott közérdekű közlömények díj-talanul közöltetnek és a felelősség a beküldőt illeti.
Szerk.

— Nagyon örülök, hogy az a nemzeti ünnepség oly fényesen sikerült, de annak különösen örülök, hogy ön ezt a nagy fáradságot olyan kitünő erővel és jó egészségben győzte viselni. Mennyi beszédet kellett önnek tartani!?

— Az még a könnyebb része volt a feladatnak — viszonzá Jókai — hanem még azután estélybe, bálba menni — az már nem ilyen öreg legénynek való.

— Az igaz — jegyzé meg O Felsége, — hogy ebben a helyzetben a mulatság igazi fáradság, de hát csak maradjon ön még sokáig ilyen ifju öreg legény.

† Szennyey Lajos báró.

Budapest, január 22. (Saj. tud. táv.) Szennyey Lajos báró ma meghalt.

Becsületsértésért elítélve.

Budapest, január 22. (Saj. tud. táv.) Zichy Jenőt, mivel a paplanost selyempaplanjának javításáért benyújtott 30 frtos számlájáért zsarolónak nevezte, a törvényszék becsületsértésért 30 frt pénzbüntetést, esetleg 3 napi fogházra ítélte.

Perczel-Szapáry-féle párbaj.

Budapest, január 22. (Saj. tud. távirata.) Ma történt meg a párbaj Perczel és Szapáry L. gr. között. Perczel segédei Rohonczy Gedeon és Perczel ezredes, Szapáry Desseffy Aurél és Károlyi László, Szapáry karján és ajka felett kapott könnyü sebet, Perczel homlokán és arcán sérült meg könnyen.

A párbaj oka Perczelnek a folyóson mondott és Szapáryra vonatkozó kijelentése, hogy *igazán aljasság ilyesmit tenni az emberrel.*

A Perczel-Eszterházy affaire.

Budapest, január 22. (Saj. tud. távirata.) Mint már legutóbbi számunkban előre jeleztük, a Perczel-affaire, csakugyan békés uton nyert elintézést. Az Eszterházy Miklós Móríc gróf segédei már eleve nem kihívással jöttek Perczel Dezső képviselőhöz, minthogy egy pillanatig sem voltak, amint nem is lehettek ama hitben, hogy a Perczel Dezső képviselőházi beszédében felükre vonatkozólag foglalt kitételek egyéni sértést insolválhatnának. Ezt különben a segédek egyértelműleg is konstatálták, s ez alapon az ügyet békés uton elintézetnek jelentették ki.

Az ügynek ilyként történt tisztázása után Szapáry László gr. részéről felkért segédek: Apponyi Albert gróf és Odeskalchi Géza herczeg önként elállottak minden további lépés megtételétől.

Linder botrány.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud. távirata.) A Linder-botrányban Petrovics Geraszim zokogva mondta el az archimandrita hirlapíró előtt, hogy Linder kicsalta, rászédte, szinte kényszerítette, hogy 5000 frtot adjon vesztegetés megkísértésére. Atkozza a perczet, midőn Linder zsarolására hallgatott s kétségbe van esve ugy a saját, mint kiskoru gyermeke sorsa felett.

A francia vámkérdéshez.

Budapest, január 22. (Saj. tud. táv.) A Budapesti Correspondenznek sürgönyzik Párisból, hogy a francia kormány nem követeli továbbra is, miszerint a francia boroknak is ugyanazon vámmérséklet adják, mint némely olasz boroknak, s elállott a retorziális szándéktól, mert

attól tart, hogy felmondják az irodalmi és művészeti tulajdonjogról Franciaországgal fennálló szerződést.

Elismerés Perczel Dezsőnek.

Budapest, január 22. (Saj. tud. táv.) Perczel Dezsőt választókerületének szabadelvű pártja rendkívül elismerő és feltétlen bizalmat kifejező irattal üdvözölte az ultramontánok által ellene megindított hajszával szemben tanusított férfias magaviseleteért.

A Linder-ügy.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud. távirata.) Linder György ur esete kizárólagosan foglalkoztatja a közvéleményt, a nemzeti párti sajtó azonban csak részben pertraktálja az ügyet. Sőt van ennél eklatantsabb eset is: a Budapesti Tagblatt egyetlen szót sem irt az egész esetről. Történt volna azonban az meg, hogy ennek az esetnek hőse a jobboldalnak egyik tagja lett volna akkor bizonyos, hogy a nemzeti pártnak összes tagjai egyébről sem beszélnének, mint a Tisza-rendszer, vagy a szabadelvűpárti szellem hanyatlásáról, a melynek ez az újabb eset inhol kétségbevonhatatlan tanúsága. Es akkor megmozdultak volna Atzél Béla és a többi erkölcsi bírák, és kijelentették volna, hogy ilyen embernek nincs helye a parlamentben.

De mivel Linder nem Tiszának intímusa, hanem Apponyié és mivel Linder esete nem a Tisza-rendszer, csak az Apponyi rendszer illusztrálására szolgál, most a nemzeti párti lapok hallgatnak és nem fogja egyikük sem konstatálni, nem egy héten át, de még egyetlen alkalommal sem, hogy ime az Apponyi-rend és hogy ezt a rendszert ki kell irtania. Ugyanaz a felfogás, amely a szocialisokban uralkodik: a szabadelvű reverzális pusztuljon, de az ellenzéki hadd éljen és uralkodjék.

Mind olyan dolgok, amelyeknek tanulságát jó lesz megjegyezni.

Földalatti villamvasut.

Budapest, jan. 22. (Saj. tud. távirata.) A lóvasut társaság a villamvasutársasággal együtt ajánlatot nyújtott be a fővárosnak, mely szerint egy földalatti vasutat szándékozna építeni villamerőre a vigadó-tól a városligetig az Andrassy-ut alatt.

Hamis váltó.

Kolozsvár, január 22. (Saj. tud. táv.) Fenntartással közölt hír, hogy Bokross Elek a deési takarékpénztár kárára 26,000 frtos váltót hamisított Bethlen András gr. miniszter nevére.

Szerb viszonyok.

Belgrád, jan. 22. (Saj. tud. táv.) Az ellenzékiek tiltakoznak azon föltevés ellen, mintha Karagyorgyevicsot akarnák királynak megtenni. Az új miniszterelnök valószínűleg Szimics eddigi követ lesz.

A szicíliai zavargás.

Palermo, január 11. (Saj. tud. távirata.) Sziciliában helyreállott a nyugalom, Palermóban a lakosság önként adott ki 12,000 fegyvert.

Orosz-perzsa alkudozás.

Péttervár, január 22. (Saj. tud. távirata.) Alkudozások folynak orosz részről, hogy Perzsa átengedje Oroszországnak Korazán tartományt kikötői engedményekért.

Elpusztult hajók.

Pétervár január 22. (Saj. tud. táv.) A fekete tengeren tiz vitorlás hajó, köztük kettő személyzetével együtt, elpusztult. — Stosanovics görög személyszállító gőzös eltűnt.

KÖZGAZDASÁG.

— Az osztrák magyar bank a radi fiókintézetéből az alábbi értesítést vettük: Az osztrák-magyar bank a kamatlábat fél % kal leszállította. Ezen határozat szerint a holnapi naptól kezdve: a leszámítási üzletben 4 és fél százalék, a zálogkölcson (lombard) üzletben (államjárdéokra) 5 százalék egyéb papirokra 5 és fél százalék.

Szeszüzet.

— Január 22. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyera szesz 52.75, kicsinyben 53.25 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 22. d. n. 5 óra.

Gabona	faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	lanyha	7.25—7.70
	tiszavidéki	"	7.30—7.70
	pestvidéki	"	7.25—7.70
	fehértói	"	7.25—7.75
	bácskai	"	7.35—7.75
Rozs		szilárd	5.80—5.80
Árpa	takarmány	csend.	6.10—6.50
	égetni való	"	6.60—6.80
	sörfőzdei	"	7.90—9.25
Zab		csend.	6.70—7.20
Tengeri	bánási	szilárd	4.40—4.50
	másnemű	"	"
Káposzta-repcze		szilárd	"
Köles		csend.	4.20—4.60
Buza	tavasza	csend.	7.64—7.65
	junius 1894	"	7.41—7.43
Tengeri	május-junius 1894	csend.	4.82—4.84
	szept-október 1893	"	"
Zab	Budapest sz. tavaszra	csend.	6.80—6.82
	Budapest sz. őszre	"	"
Káposzta-repcze		aug-szeptember 1893	csend.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 22.

Magyar aranyjárdék 4%	117.30
Magyar koronajárdék 4%	94.60
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.25
Magyar keleti vasút 1876.	122.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyerménysorsjegy kölcsön	148.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírjárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	97.75
Osztrák járdék arany	119.75
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	147.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1020.—
Magyar hitelbank részvény	426.—
Osztrák hitelintézet részvény	552.60
Osztrák-magyar államvasút	310.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.94
Német birodalmi márká	61.30
London	125.20
Páris	49.75

VIZJELZÉS.

1894. évi január hó 22-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vízállás.

Észlelési állomás	Hőmérséklet	Időjárás	Vízállás
	°C		centimétre.
Branyicska	+ 1°	borult felhős	— 46
Arad	—	felhős	— 125
Makó	+ 1°	felhős	— 18
Ócsa	+ 3°	felhős	— 5

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízálásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízálásokat jelzi.
Arad, 1894. január 22.

A m. kir. folyamterméki hivatal.

LÉGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet °C	
	legmagasb	legalacsonyabb	legmagasb	legalacsonyabb
Jan. 18	779.6	777.8	-3.0	-11.5
" 14	76.7	73.9	-5.6	-12.3
" 15	73.8	72.8	-6.8	-12.0
" 16	75.4	73.6	-6.7	-11.4
" 17	74.7	72.2	-5.2	-13.5
" 18	69.5	66.5	-8.5	-15.8
" 19	68.8	66.0	2.3	-07.7

Hó és nap	Szél		Felhőzet általában	Észrevétel
	iránya	erőss.		
Jan. 13	EN.	5	derült	—
" 14	EN.	4	borult	ködös
" 15	EN.	3	borult	ny. köd, npt. havas
" 16	N.	2	borult	0.8 kisse havas
" 17	EK.	4	derült	—
" 18	K.	5	derült	—
" 19	DK.	3	borult	csöpeges

POSGAY LAJOS dr.

Jókai-cyclus.

Jókai Mór 50 éves irói jubileumának megünneplése.
KECZERY IRÉN mint vendég.

Aradvárosi

Evadberlet 114. szám.

színház.

Haviberlet 14. szám.

Kodden, 1894. évi január hó 23-án:

AZ ARANYEMBER.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képben.
Irtá: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

Levetinczy (Timár) Mihály	Szakács A.
Timea	Kecseri I.
Brazovits Athanáz, gazdag gabonakereskedő	Nyilassy M.
Zsófia, a neje	Kissné A.
Athália, a leánya	Szilágyi B.
Kadisa, mérnöki tiszt.	Tompa K.
Fabula János, hajóskormányos	Czakó.
Teréza	Bácsné.
Noémi	Kendy B.
Krisztyán Tódor	Fenyvessi E.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

NYILTÉR.*

Báli toilletben

eszközölt felvételekről

próba-képeket

díj nélkül készítek.

A t. hölgyközönség szives figyelmét bátor vagyok felhívni

fényképezési és festészeti műtermemre

Aradon, templom utca 4. szám, a Minoriták palotájával szemben.

Borult idő nincs befolyással a felvételre.

Honisch L. István,

2 4—*

festő és fényképész.

191703 | c II. szám Magy. kir. államvasutak

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-román kötelék.

Az osztr. magy. román kötelék díjszabás 1885. október hó 1-étől érvényes III. részlethez 1892. júli hó 1-én életbe lépett XIV. pótlékában a 8 sz. kivételes díjszabására vonatkozólag Budapest-Ferencvárosra foglalt díjtételek az ezen kivételes díjszabásra vonatkozó határozmányok betartása mellett 1894. évi január hó 1-étől kezdve Budapest-kitérő állomásra is kiterjesztetnek.
Budapest 1893. december hó 23.

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget

M. kir. államvasutak Bpest jobbpárti üzletv.

I. SZ.

44 3—3

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiváltatlan szállítmányok nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon f. hó 25-én csütörtökön délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1894. január hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak Bpest jobbpárti üzletvezet.

34878. szhoz.

45 1—3

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó ki nem váltott és felesleges áruk nyilvános elárverezése Győr állomásunkon 1894. évi január hó 22-én délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1893. december hó 30-án.

Az üzletvezetőség.

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 1—52

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi arvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordittatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni. Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

179462 | c II.

M. kir. államvasutak.

Kelet-magyar vasuti kötelék — Sajtóhiba helyesbítés)

Hirdetmény.

A keletnémet-magyar vasuti kötelék díjszabás 1893. évi november hó 1-től érvényes II. rész 2 füzeté (gabonadijszabás) 221. oldalán, a Nagy-Kikinda-poseni viszonylatnál kitüntetett b. alatti díjtétel 1894. évi január hó 1 től való érvényes 267 fennigről 367 fennigre helyesbítettik.
Budapest 1893. december hóban.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

174048 | 893. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Új kivételes gyümölcsdijszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1 én a délnémet-osztr.-magy. vasuti kötelékben új VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-iz stb. szállítására nézve kivételes díjszabást tartalmaz.

Ezen új díjszabás által az 1891. évi október hó 10-étől érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

A díjszabás példányai a részes vasutaknál 25 krért megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

SZABOTT ÁRAK!

SZABOTT ÁRAK!

NEUMANN M.

14 3-4
férfi-, fiu- és gyermekruha nagy raktára

Arad, Andrassy-tér 9. (volt Casino-épület.)

Férfi-öltönyök jó gyapjuszövetekből

az őszi és téli idényre	12.50—15.50	frttig
férfi-öltöny finom gyapjuszövet, kamgarn és cheviot	18.—	—32.—
fiu-öltönyök finom kivitelben, jól munkálva	9.—	—17.—
gyermek kostümeik	4.—	—18.—

Legnagyobb választék férfi és fiu kabátokban, mentsikov, mikadó, szövet és szörme béléssel, valamint férfi és fiu nadrágok 3.50—12 forintig, hálókötösök, utazó-bundák és köpenyek kizárólag legjobb minőségben.

Kizárólagos női Confectio-raktár.

14 3-4

Legnagyobb választék

minden e szakmába vágó czikkeken
lehető jutányos árak mellett.

S T E R N M. A.

Arad, Andrassy-tér 9. sz.

Mértékutáni rendelvények pontosan eszközöltetnek.

Alapított 1875-ben.

Alapított 1875-ben.

Jó háziasszonyoknak nagyon fontos!

A ki sok pénzt, munkát, időt megtakarítani és egészségét kímélni óhajtja, az ruhamosáshoz ezentúl egyedül a

„SZAPPANIT“

cs. és k. szab. port használja.

A SZAPPANIT legnagyobb mosóerejű porrá tört szemcés szappan, mely már ezer és ezer család használatában áll és mint legjobb mosópor dicséretesen ismeretes, s amely nem csupán a ruhát, hanem egyszerűen mind a mosónőnek kezeit és egészségét is kíméli. Angol, Francia és Németországban, valamint Amerikában is már mintegy 20 év óta ezzel mosnak a legelőkelőbb urhölgyek is, és nem ismernek jobb mosóport a „SZAPPANIT“-nál, amivel nagyon megvannak elégedve, mivel legkönnyebben kezelhető. Minden csomag használati utasítással van ellátva és minden nagy csomagnak ára csupán 10 kr., csak mindig „SZAPPANIT“ név alatt kell megrendelni.

A „SZAPPANIT“ minden gyógyáru- és fűszeráru kereskedésben kapható, vagy pedig Meyer Ernő gyárából, Lujzaticza 20. sz. a. az árak előre beküldése vagy utánvétele mellett megrendelhető.

Átlagos képviselők az ország minden városában elfogadtatnak.

968 10—10

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolcson.

84 | III. sz.

62 1—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir.

államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletére 84. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térítve — mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolcson az 1894. évi április hó 31. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson, Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

Radnai járás főszolgabirójától.

316 | 894.

68 3—3

Pályázati hirdetmény.

Elölépés folytán történt lemondás által megüresült radnai jegyzői állásnak választás útján leendő betöltésére határnapnál folyó évi február hó 10-ik napjának déli 10 óráját kitűzöm és pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényszerűleg felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb a választást előző napon nyujtsák be.

Radna, 1894. január 18.

Csukay,
főszolgabíró.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság“ könyvnyomdáján.

Magy. kir. államvasutak.

184137 C. II.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájczi vasuti kötelék.

Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadijszabáshoz.

1894. évi január hó 1-vel a fenti kötelék forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2 dijszabási füzetéhez (gabona dijszabás) az I. pótlék lép érvénybe, mely a dijszabási határozmányok módosítását kiegészítések illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részesvasutaknál 10 fillérért megszereshető.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1894. január hóban.

Az igazgatóság.



55. éll. 894. sz.

70⁴ — 3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1893. évi december 24-én 95431. szám alatt kelt rendeletével az állami közutak törzskönyvei elkészítésének biztosítása céljából 1894. évi február hó 10-ik napjának déli 10 órájára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ezen versenytárgyalás az aradvármegyei állami közutakra nézve a fent kitűzött időben az aradvármegyei államépítészeti hivatal helyiségeiben (fő-ut 7. sz.) fog megtartatni, hol az adatok a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1894. évi január hó 20-án.

Az aradvármegyei m. kir.
államépítészeti hivatal.

